

Танцовият състав на Три кладенци взрви публиката на панаира

Ромски танцов състав, самодейци от село Три кладенци, взеха участие в програмата на Традиционния есенен Врачански панаир на 19 септември тази година. Тридесет и три годишният Начко Николаев е ръководител на групата. Младите наследяват 10-годишната традиция от дедите и бащите си.

Имали са гве участия на Националния събор в Копривщица и множество участия на почти всички общински празници в селата Чирен, Баница, Лиляче и Тишеница. А миналата година са имали честта да открият програмата на Врачанския панаир. Тогава групата се е състояла от 12 танцьори, в момента са 6, и имат 9 обработени танца. (ръченица, абдай, ганкино, долума, костенско, челеуна, изрученка, Хари Потър и танц "Танцуващият с вълци"). Костюмите им се осигуряват от читалище "Отец Паисий" в село Три кладенци, където и танцьорите

се събират гве пъти в седмицата за репетиция. Пътните и дневните за участията на самодейците се поемат от Община Враца. "Хонорари за самите участия не получаваме - сподели ръководителят на групата. Открай време и бащите, и дедите ни, та до гнес и ние правим всичко това за собствено удоволствие, но напоследък нещо много ни станаха удоволствията. Никой не се сеща за нас, тръсят ни само когато им трябваме." Самодейците изнесоха програма, която взрви публиката. След бурни аплодисменти танцьорите слязоха между хората, музиката продължи да свири и се изви едно голямо хоро. Българи и цигани, всички заедно, усмихнати и хванати ръка за ръка, изиграха най-хубавото хоро, кое то бях виждала досега. Да, хубаво - музиката премахва барьерите. Тя е мостът за добрините между гвата етноса.

Албена КИСЬОВА

Политическите партии и ромите в България

Асен Колев е роден в Асеновград през 1949 г., с висше философско образование, зам.-председател на Областния съвет по етнически и демографски въпроси в Пловдив и преподавател по етнически въпроси в Пловдивския университет. В края на м. юни т. г. издаде втората си книга "Политическите партии и ромите в България".

Господин Колев, в края на юни т. г. направихте промоция на "Политическите партии и ромите в България" в Руския културно-информационен център. Какъв период от време обхваща книгата?

- Макар че книгата по страници е малка, тя обхваща периода от 1990 година, когато се създаде и първата ромска организация - Демократичен съюз "Рома", с ръководител Мануш Романов.

Участието на ромите в политическия живот на България е една болна

тема на обществото. Как виждате бъдещето по този въпрос?

- Три са възможностите. Първата е ромите да участват в политическия живот чрез основните политически партии - БСП, СДС и НДСВ. Това е идеалният вариант, това е в интерес на България и аз предпочитам този вариант. Но за да стане това, трябва тези партии да осъзнайат тази отговорност и да включат в своите централни, регионални и общински ръководства и роми. До този момент това не се прави. Втората възможност е етанизирането на политическия живот. Това значи създаване на политически партии на ромите с основен лозунг "Ром за ром". Това не е в интерес на България и ромите, защото се капсулира етносът, но това е възможност за ромите да си помогнат сами на себе си, при това пренебрежение от другите партии.

Третата възможност е участието на ромите в политическия живот чрез ДПС. Това е сериозен въпрос, който трябва да се коментира в българското общество.

Един от разделите в книгата Ви е за НДСВ и ромите. Какво е новото, което поставяте на вниманието на обществото?

- Нищо ново няма. Правя една характеристика между обещанията и изпълненията на НДСВ. Безспорно

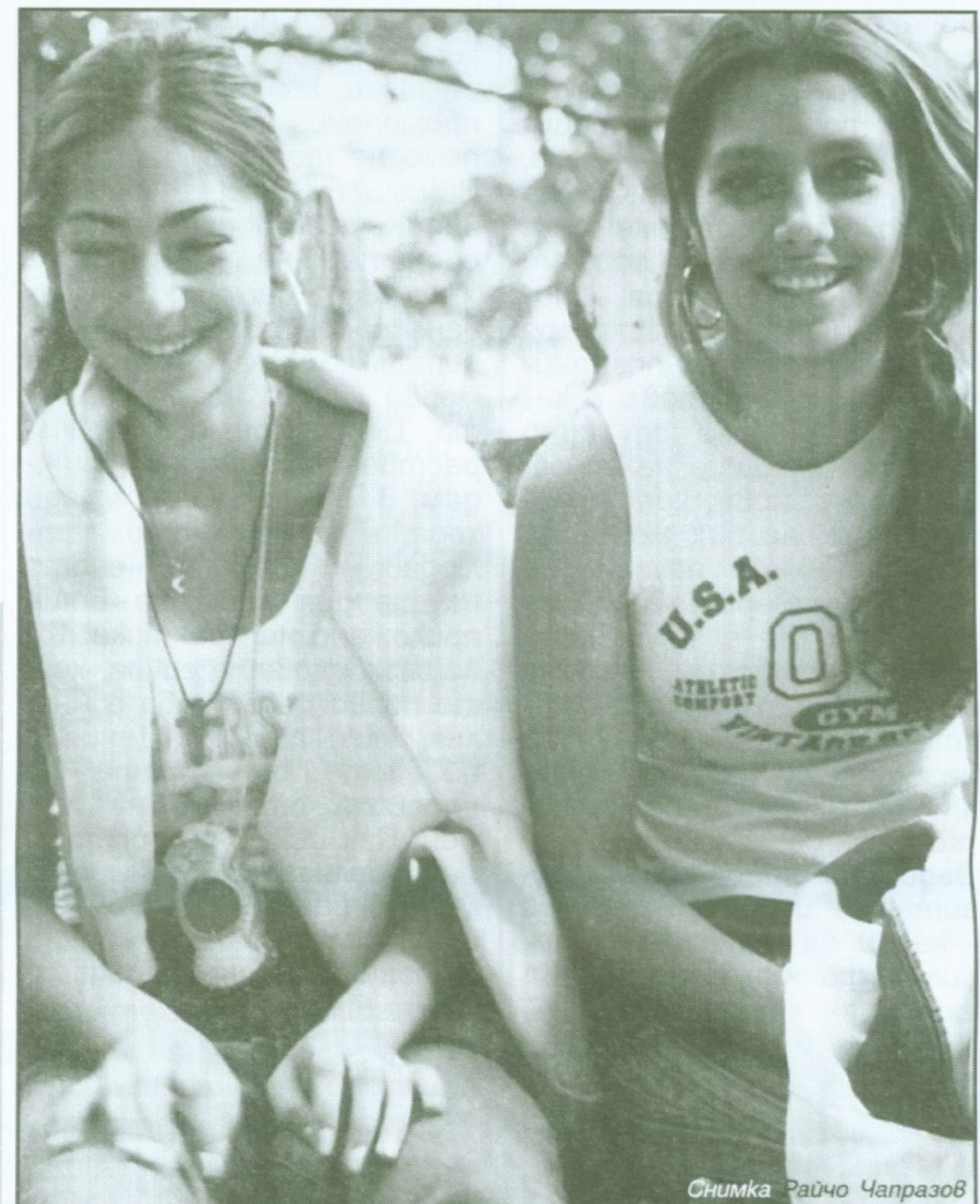
Стипенди - га, но срещу какво?

Третият кръг на програмата за стипенди "Ромски Мемориален Университет" стартира отново и в България. Тази година са предвидени гве срещи за нейното представяне в София и в Бургас.

Срещата в Бургас се ръководи от г-н Румян Русинов, директор на програма за ромско участие в Институт "Отворено общество" - Будапеща, и от г-жа Еноко Хармати, програмен координатор на програмата за стипенди. На събирането на бъдещия ромски елит в Бургас присъстват студенти от Северна, Източна и Югоизточна България. Представянето бе в гве части, като в първата част г-н Русинов приветства участниците на ромски език, но повечето не го знаеха и дискусията продължи на български. Най-често задаваните въпроси бяха за непосилните такси на студентите от свободните университети, за отхвърлянето на задочните кангурами от програмата за стипенди и за бюрократията, която трябва да се преодолее.

Но нехайството и може би незаинтересоваността на повечето от бъдещите висшисти се оказа сериозен проблем. Те смятат, че стипендиите им се полагат по право, без да положат никакви усилия или по-точно, без да покажат някакъв интерес и разбиране на проблемите на общността като цяло. Първото и задължително условие за участие и регистрация в срещата бе уведомително писмо за такова намерение, но повечето от студентите не бяха направили и това. Ко-

ти обясни, че тези средства са само за подпомагане и не са предназначени да покриват всички разходи. И допълни, че дългосрочните цели на програмата включват и дейностите на студентите за ромската култура, и приноса им за интеграция на общността в българското общество, а и от там и в Европа. Всичко това навежда на мисълта, че трябва да разширим своя мироглед в перспектива за благото на нашето общество, част от което сме и за

Снимка Raičo Chrapazov

ментарът на г-н Русинов бе, че това са минимални бариери, с които, ако те не могат да се справят сега, то в бъдеще ще се изправят пред неимоверно-големи - и тогава става страшно, но не само за ромите, а и за цялото общество. Други казаха, че сумата от 500 до 1000 долара е малка и трябва да се увеличи. Програмният координатор г-жа Хармати

което се борим. Но това може да стане с огромно желание, с много труд и най-вече с глобално разбиране на проблемите, които никак не са леки и изискват да се работи не с мисъл за пари и богатство, а с отдаване от сърце и душа. Само така ще се стигне до жадувания успех и просперитет на ромите в България.

Стефан РАДОСЛАВОВ

КОНКУРС УСИН КЕРИМ

Приказка

Не вярвам вече в приказки,
а в твоята повярвах...
и помечтах, и късче щастие откраднах
за своя тъжен, малък свят.
Красиво бе, когато бе до мене
и кърех се във твоята лъжа,
но толкова е страшно да пропаднеш
от висините...

Не си виновен.
Не си ме лъгал ти,
та аз сама повярвах...
Балон ми подари, а времето го спука,
парчетата от него вятърът издуха.
И приказката дето ми разказа
без край остави я...
и днес
сама ще трябва да напиша края,
та някой друг след мен да я чете.

Даниела СИМЕОНОВА

Интервюто взе:
Искрен ИВАНОВ